

MenACE

Mental Health, Aging and
Palliative care in European
Prisons

www.menace-project.org

PRACTICI CURENTE IN INCHISORILE DIN UE PRIVIND SANATATEA MINTALA, IMBATRANIREA SI INGRIJIREA PALIATIVA

Flavia Hurducas

anpcdefp

 HOSPICE CASA SPERANTEI
PROIECTI DE CALDURA SI LUMINA

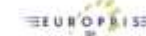

DGRSP

 UNIVERSITATEA
DE MEDICINA INTERNA

 ICP
INSTITUTUL DE CERCETARE
IN PSIHIATRIE

 HELSE BERGEN
Helseforvaltningen

EUROPSIS

 Service public fédéral
Justice

 ISAFELAB
INSTITUTUL DE CERCETARE
IN PSIHIATRIE

Introducere

□ revizie de literatura pe temele sanatare mintala, imbatranire si ingrijire paliativa

□ cartografierea practicilor curente din inchisorile din UE privind sanatarea mintala, imbatranirea si ingrijirea paliativa

Sanatate si sanatate mintala

- ***“Sanatatea - o stare completa de bine fizica, mentala si sociala, si nu doar absenta bolii sau infirmitatii”***

(OMS, 2014)

- ***“Sanatatea mintala – o stare de bine in care individul este constient de propriile abilitati, poate face fata stressului normal al vietii, poate lucra productiv si fructuos si este capabil sa isi aduca propria contributie in comunitate”***

(OMS, 2001)

Asistentă medicală în penitenciare

□ Sanatatea și asistența medicală în penitenciare “este prea importantă pentru a fi lăsată doar în grija echipei medicale”.

□ Prizonierii sunt mai săraci, mai puțin educați, cu o predispoziție mai mare la boli cronice și transmisibile și cu probleme de sănătate mintală.

=> Persoanele încarcerate ar trebui să aibă acces la îngrijire medicală în aceleași condiții cu persoanele în libertate.

Boli frecvent intalnite in penitenciare

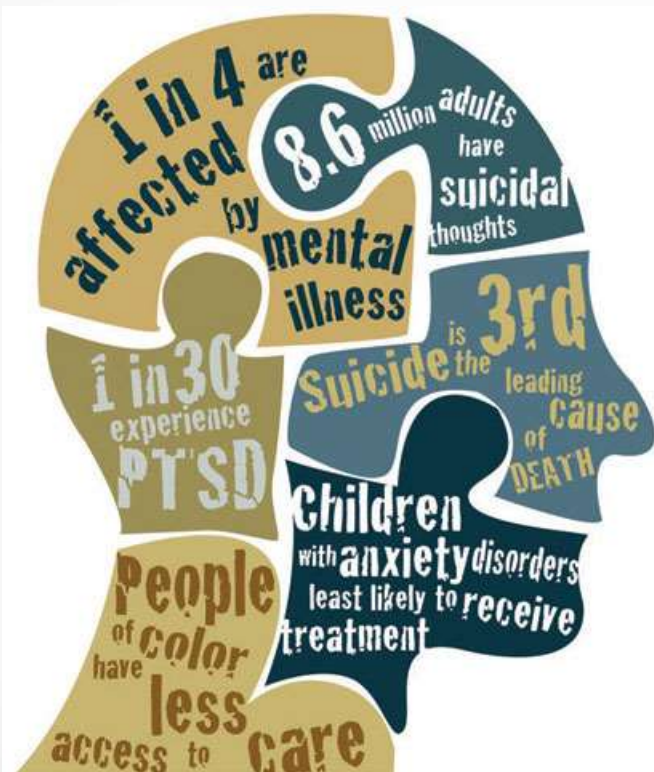
BNT

- Boli cardiovasculare
- Boli cronice respiratorii
- Cancere
- Diabet

BT

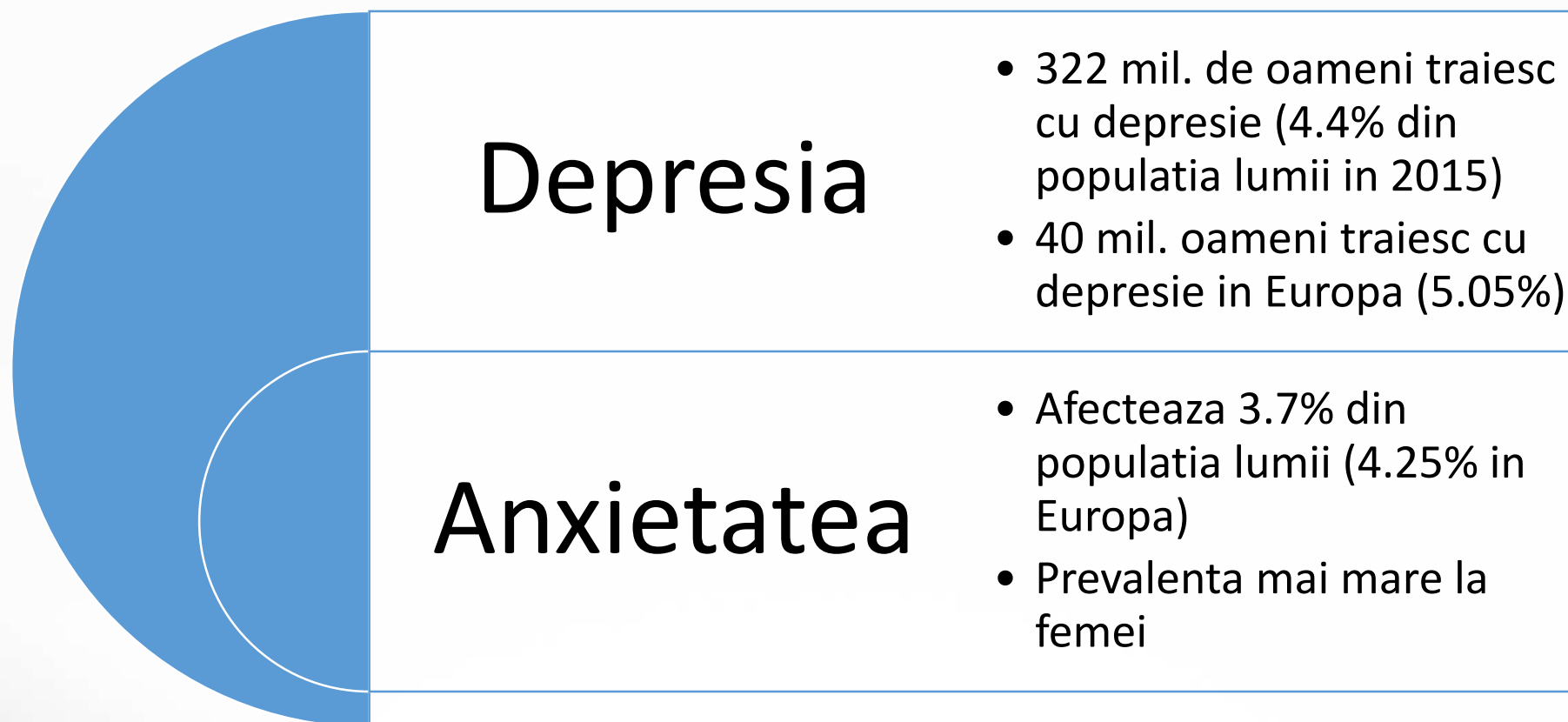
- Tuberculoza
- SIDA
- Hepatita
- Gripa
- Boli cu transmitere sexuala

Sanatatea mintala

- Detinutii au un risc semnificativ mai mare de a se confrunta cu probleme de sanatate mintala
- Inchisorile contribuie la exacerbarea starilor de sanatate mintala deja slabite
- Ratele bolilor mintale este mai mare decat in cazul populatiei generale

Tulburari de sanatatea mintala

Depresia

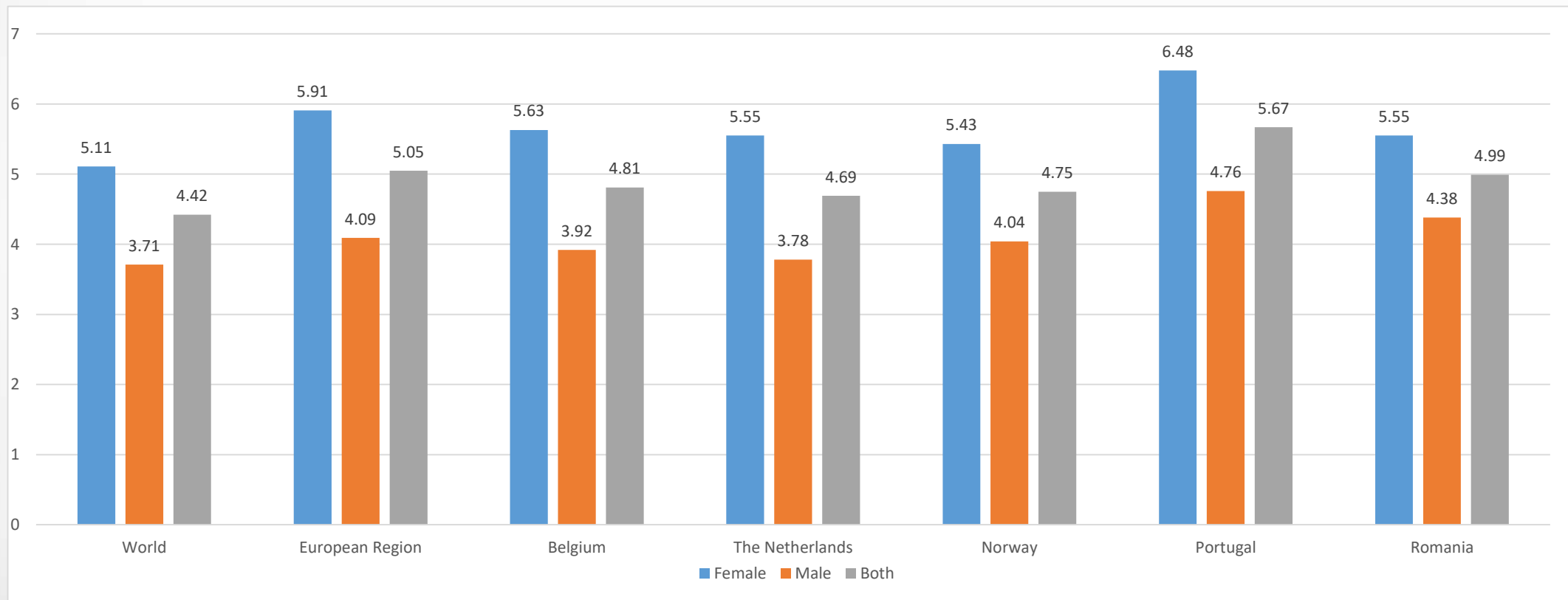

Depresia

- Stare depresiva
- Scaderea sau chiar pierderea interesului pentru activitati
- Modificari semnificative ale greutatii corporale
- Oboseala sau energie scazuta
- Tentative de suicid repetative, intentie de suicid

Depresia

Prevalenta in lume, Europa si tarile partenere

Depresia in penitenciare

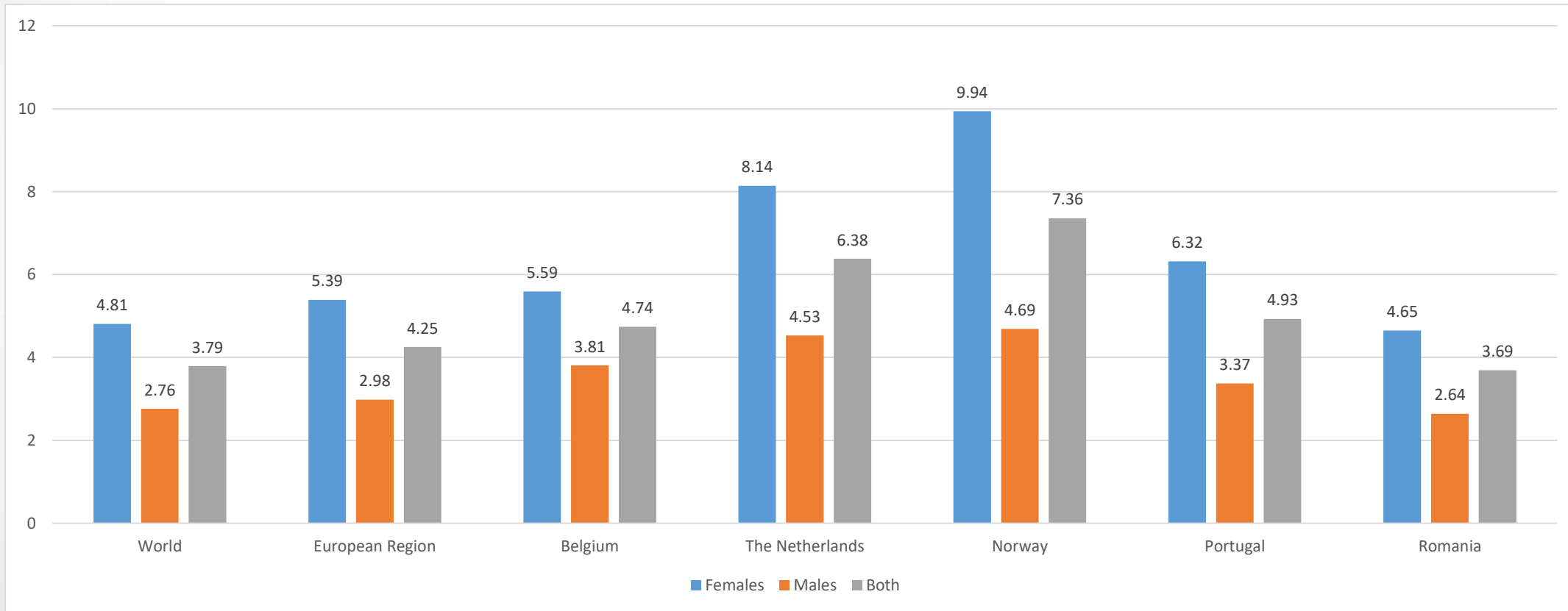
Autor	Tara	Lot	Prevalenta depresiei
Beyen, Dadi, Dachew, Muluneh & Bisetegn, 2017	Etiopia	B = 538; F=66	43.8%
Andreoli et al, 2014	Brazilia	B = 1192; F=617	B=12.3% F=36.5%
Nwaopara & Princewill, 2015	Nigeria	B = 392; F=8	42.2%; 11,2% depresie majora
Yi, Turney & Wildeman, 2016	U.S.	B = 3139	26.2% (39,1% - 20.6%)

Depresia

- ❑ In Norvegia s-a realizat un studiu la care au participat 26 detinuti; acesta arata ca 12 (46%) din acestia sufera de depresie usoara si 5 (19%) –depresie moderata (Værøy, 2011).
- ❑ Portugalia - evaluand un numar de 83 detinuti arata:
 - ❑ detinutii **arestati preventiv** sufera de **depresie medie**
 - ❑ detinutii **condamnati in regim inchis** sufera de **depresie usoara**
 - ❑ detinutii **condamnati in regim liber nu arata semne de depresie** (Carvalho, Lecat, & Sendas, 2016).

Anxietatea

Prevalenta anxietatii in lume, Europa si tarile partenere (2015)

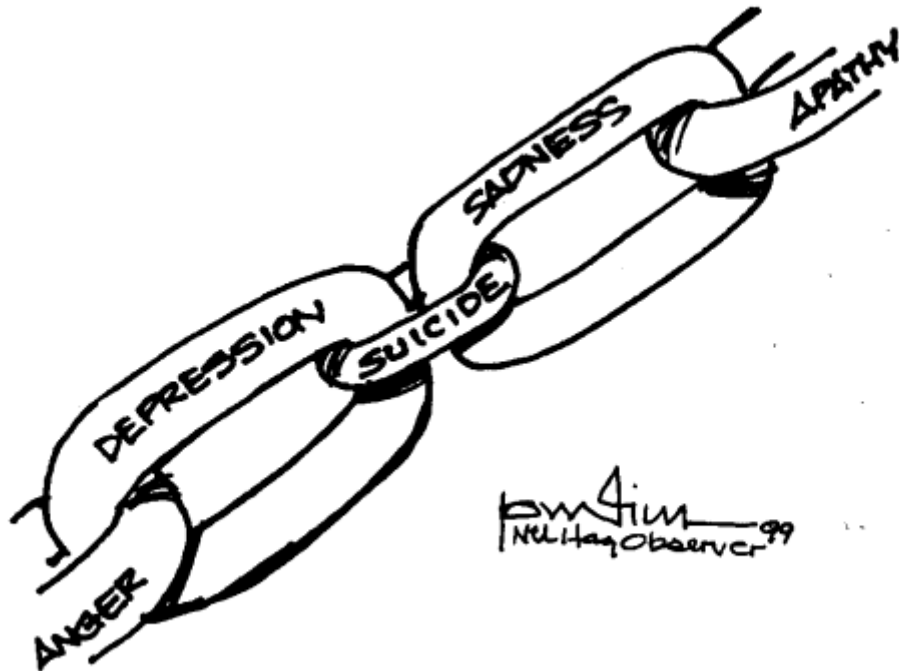

Anxietatea

Prevalenta anxietatii in penitenciare

Autori	Tara	Lot	Prevalenta anxietatii
Andreoli et al, 2014	Brazilia	B=1192; F=617	B=32.5%; F=50%
Watzke, Ullrich & Marneros, 2006	Germania	B=366; F=49	B=7.4%; F=24.5%
Værøy, 2011	Norvegia	B=26	30.7-34.6%

Suicidul

“Actiunea unei persoane de a-si cauza propria moarte. Este in stransa legatura cu depresia si alte tulburari, fiind a doua cauza de deces in randul tinerilor”

(Davey, 2014)

Suicidul - evenimente declansatoare

Evenimente declansatoare

- Decesul cuiva drag/ important
- Boala psihica
- Conflict/victima unei violente
- Despartire/pierderea unui partener
- Probleme legale/incarcerare
- Probleme legate de serviciu/pensionare
- Probleme financiare.

Factori de risc

- Boli mentale;
- Abuz de substante/intoxicare;
- Factori genetici/istoric de familie cu suicid;
- Nivel scazut de serotonina;
- Tentative anterioare/expunere la suicid;
- Participare la conflicte (razboi);
- Abuzuri in copilarie.

Suicidul in inchisori

- Jumatate din 146 detinuti din vestul Australiei au ganduri sinucigase la un moment dat (56.36% dintre femei si 47.25% dintre barbati. Din acelasi esantion, 35.85% dintre femei si 29.55% dintre barbati au avut anterior tentative de suicid.

Fleming et al. (2012)

- Considerand **tentativa de suicid din momentul incarcerarii**, Beyen et al. (2017) au constatat ca 11,9% dintre detinuti (dintr-un esantion de 649) din Etiopia, au avut cel putin o tentativa de sinucidere.

Suicidul in inchisori

- Un studiu realizat in Germania a aratat ca la detinutii adolescenti riscul de sinucidere este “de 23 ori mai mare (...) comparativ cu aceeasi categorie a populatiei generale” si, comparand cu populatia adulta, riscul relativ este considerabil mai mare (23,0 la 7,7) (Radeloff et al., 2014, p. 223).

Fleming et al. (2012)

- Examinand factorii de risc de sinucidere din inchisorile europene, Rabe (2012) a concluzionat ca “rata de sinucideri in inchisori este asociata semnificativ cu detinutii condamnati pentru **infractiuni sexuale**, detinutii **condamnati la mai putin de un an de inchisoare**, cei **condamnati la mai mult de 20 de ani sau inchisoarea pe viata**”. Rabe (2012, p. 228)

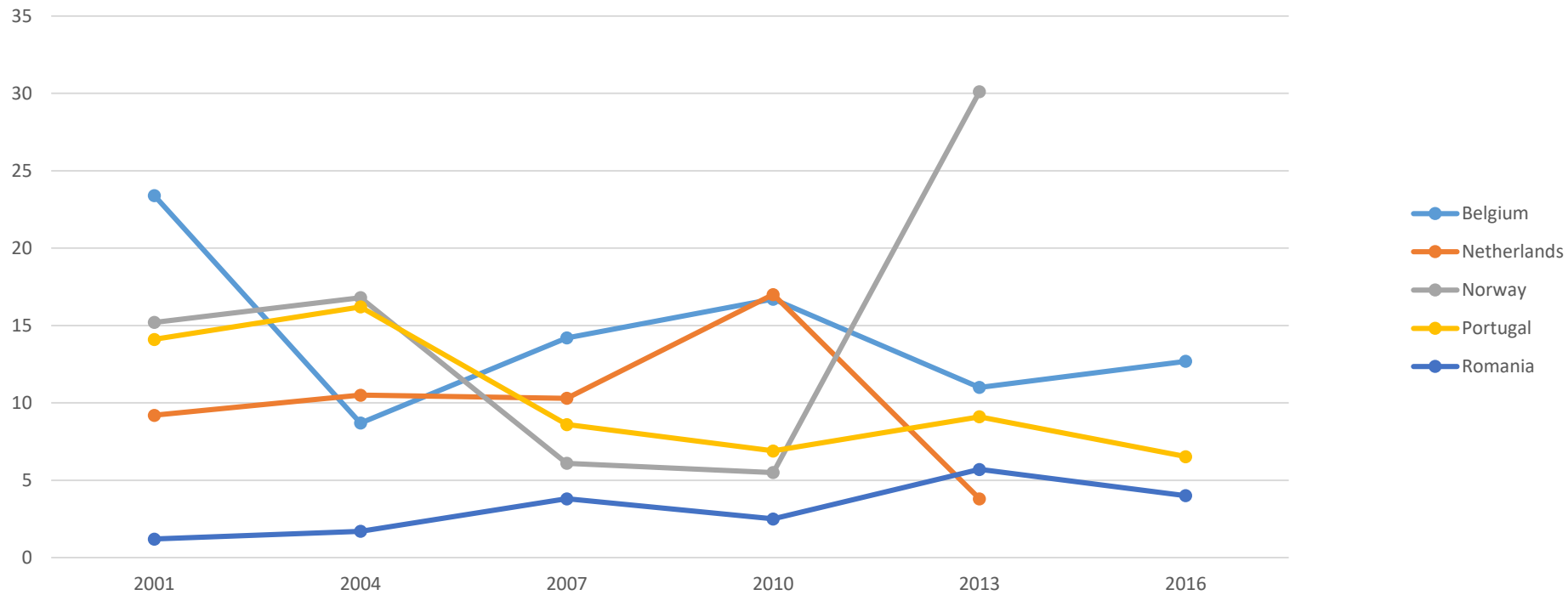
Suicidul in inchisori

- Corelarea dintre tulburarile mentale – in special depresia majora - si suicid poate ajunge la 90% (American Psychiatric Association, 2014; Werth, 2004)
- Date din 2013 arata ca, in medie, suicidul reprezinta 21,3% din total decese din inchisorile europene (cf. Aebi, Tiago, & Burkhardt, 2015).
- Tari cu nivel peste medie a ratei de sinucideri sunt, de exemplu, Norvegia (91,7%), Franta (62.6%), Suedia (46,2%), Germania (41%), Slovacia (33,3%), si Italia (27,5%). Tari precum Azerbaijan (2%), Grecia (4,9%), Ucraina (7,8%), Serbia (9,7%) Ungaria (13,5%) si Austria (15,8%) se afla sub media ratei de sinucideri.

Suicidul in tarile partenerere

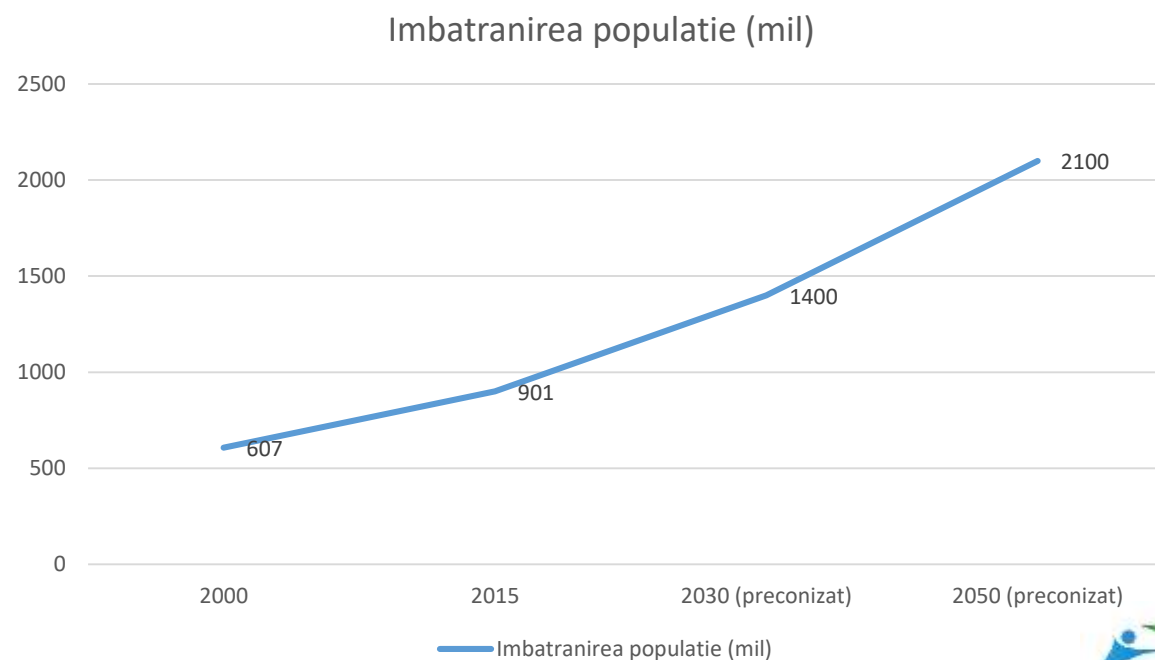
Sinucideri per 10 000 detinuti in tarile partenerere

Imbatranirea populatiei

- Populatia mondiala in varsta de peste 60 de ani a crescut substantial in ultimii ani.
- Numarul persoanelor peste 80 de ani creste chiar mai repede, de la 71 milioane (2000) la 434 milioane (preconizat) in 2050.

Figura 4 – imbatranirea populatiei in conformitate cu raportul ONU

Imbatranirea populatiei

- Detinutii in varsta se incadreaza in una din cele trei grupe (Goetting, 1984):
 1. ***infractori tarzii*** - adica infractori care sunt incarcerati dupa varsta de 50 de ani
 2. ***infractori de cariera*** – adica recidivisi, infractori care incalca legea in mod constant si ajung in inchisoare;
 3. ***detinuti pe perioada lunga*** – adica detinuti care – avand in vedere sentinta lunga pe care o ispasesc – imbatranesc in inchisoare.

Imbatranirea populatiei

- Intre 50-55 de ani un detinut poate fi considerat geriatric, de vreme ce detinutii reprezinta un grup de risc si, prin urmare, sufera de imbatranire accelerata, dezvoltand boli cronice si dizabilitati cu aproximativ 10-15 ani mai devreme decat populatia generala.

Imbatranirea populatiei

- 210 detinuti cu varsta de 55 de ani sau mai mult (media = 59 ani)
 - 75% au raportat dureri si /sau 39% dureri frecvente severe
(B. A. Williams et al., 2014).

- Artrita
- probleme de spate
- boli cardiovasculare
- tulburari endocrine
- afectiuni psihiatrice
- boli respiratorii
- deficientele senzoriale (probleme de vedere si auz)
- probleme cu abuzul de substante.

Managementul detinutilor in varsta

- ingrijire medicala centralizata a detinutilor in varsta
- imbunatatirea securitatii detinutilor in varsta
- Promovarea reabilitarii

Kerbs si Jolley (2009)

Realitatea in tarile partenere

Evolutia populatiei din inchisori si detinuti in varsta peste 50 ani in tarile respondente

	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	2001		2004		2007		2010		2013		2016	
Belgia					9879	936	11382	1256	12697	1618	10243	1441
Olanda					14602	1039	11737	1226	10547	1214		
Norvegia					3280	299	3636	410	3649	449		
Portugalia					11587	1395	11613	1496	14284	2139	13779	2555
Romania	49840	2853	39031	2769	29390	1608	28244	2498	33434	3034	27455	3032

1 populatia totala a inchisorilor

2 numarul detinutilor cu varsta peste 50 ani

Ingrijirea paliativa

Ingrijirea paliativa este o abordare menita sa amelioreze calitatea vieții pacienților și familiilor acestora, pentru a face față problemelor cauzate de boli incurabile cu prognostic limitat; ingrijirea se concentreaza pe prevenirea și inlaturarea suferinței, prin identificarea precoce, evaluarea și tratarea impecabila durerii și a altor probleme fizice, psiho-sociale și spirituale.”

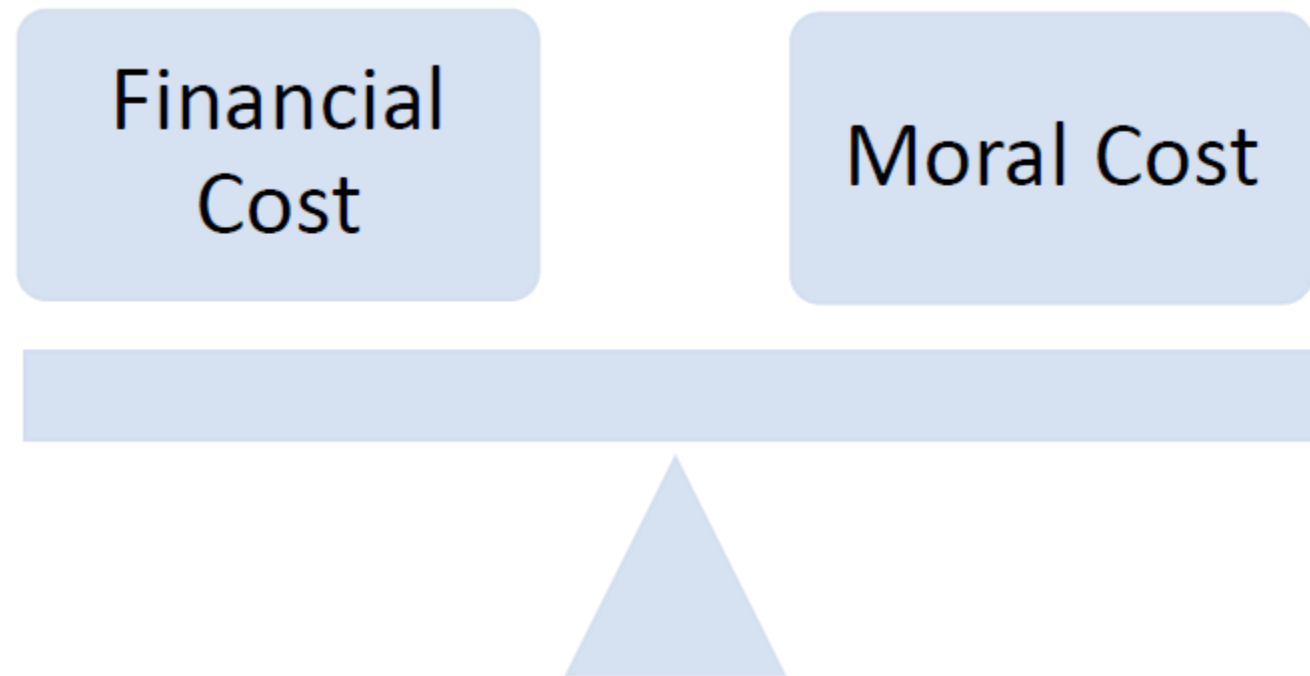
(OMS, 2002)

Ingrijirea paliativa

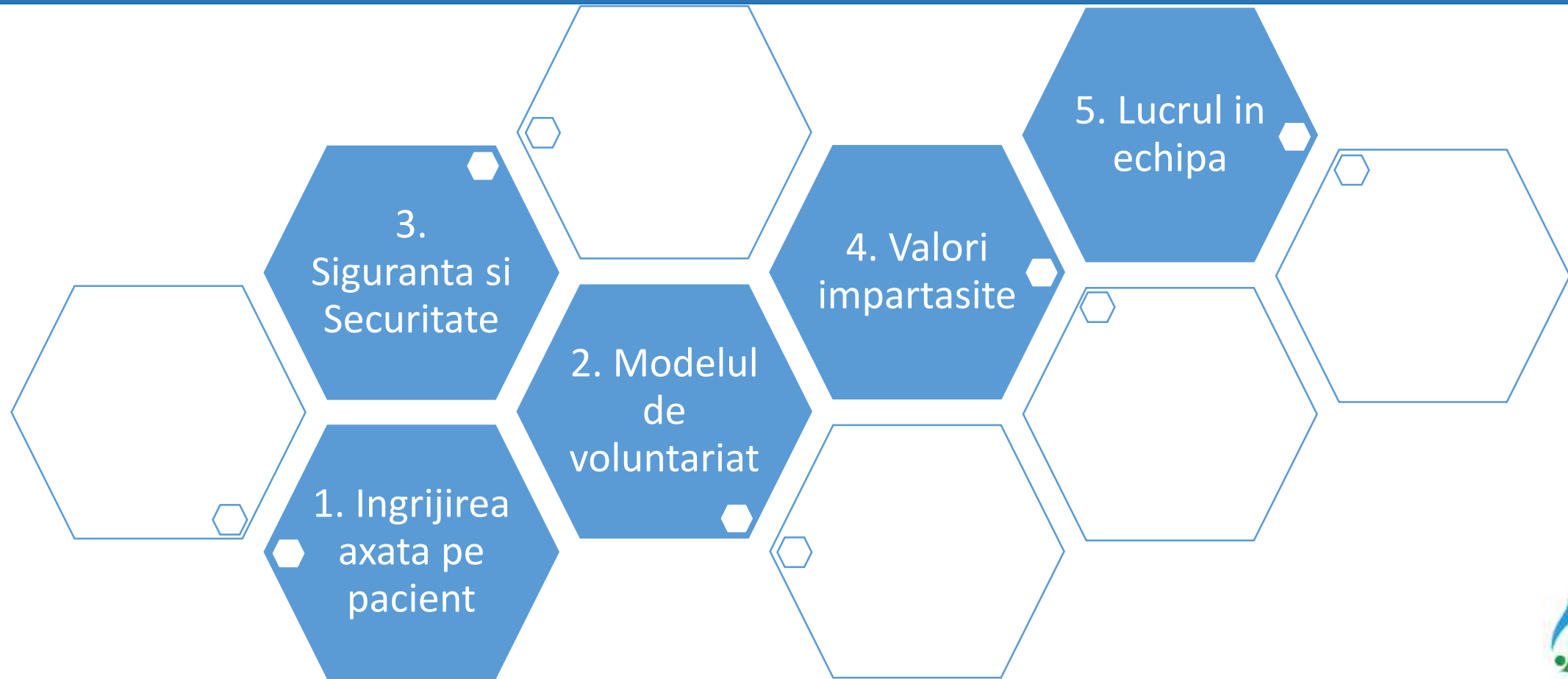
O ingrijire complexa, interdisciplinara, axata in principal pe promovarea calitatii vietii pentru pacientii care sufera de o boala terminala si pentru familiile acestora; elementele cheie pentru a ajuta pacientul si familia sa traiasca cat mai mult posibil includ asigurarea confortului fizic, sprijinul psiho-social si spiritual si furnizarea de servicii coordonate in diferite medii de ingrijire

(Billings, 1998, p. 80)

Ingrijirea paliativa in inchisori

Ingrijirea paliativa in inchisori

Ingrijirea paliativa in inchisori

1. Ingrijirea axata pe pacient

- furnizarea de **ingrijiri neconditionate** (indiferent de istoria si circumstantele pacientilor), **reactie** (prevenirea suferintei inutile), formarea relatiilor reale si cunoasterea aprofundata a fiecarui pacient

Ingrijirea paliativa in inchisori

2. Modelul de voluntariat

- intr-o ingrijire de la egal-la-egal, angajand detinutii care au trait experiente similare;
- ingrijire directa unu-la-unu, furnizata de voluntari;
- dincolo de ingrijitori, voluntarii manifesta un angajament exceptional fata de rolul, programul si pacientii lor;
- educatie si experienta, constand in formarea initiala si indrumarea noilor voluntari pentru a deveni mai experimentati.

Ingrijirea paliativa in inchisori

3. Siguranta si securitate

- securitatea ramane prioritatea numarul 1;
- granite ar trebui sa existe, dar sa nu devina bariere;
- adaptarea sau schimbarea regulilor pentru a permite/ sprijini ingrijirea de tip hospice;
- siguranta pacientilor, asigurandu-se ca tot personalul implicat in furnizarea asistentei medicale are motivatia corecta.

Ingrijirea paliativa in inchisori

- 4. Valori impartasite** toate persoanele implicate ar trebui sa faca tot ce le sta in putere pentru a respecta anumite standarde, valori; acestea includ empatia, compasiunea, responsabilitatea comunitatii, si respect.
- 5. Lucrul in echipa**

Realitatea in tarile partenere

- Romania si Portugalia au legi specifice/ regulamente privind managementul detinutilor cu boli cronice sau progresive.
 - in Portugalia, legea prevede schimbarea regimului de detentie pentru detinutii grav bolnavi atunci cand pacientul nu mai raspunde la terapii curative
 - in Romania, pentru detinutii cu boli severe, Codul Penal prevede posibilitatea intreruperii sentintei (pacientul poate fi eliberat pentru tratament).
- in Norvegiei, persoanele cu boala in stadiu terminal nu mai sunt privite ca detinuti, ci vor fi transferate in spital, hospice sau alta institutie corespunzatoare.

Recomandari pentru factorii de decizie

- Raportul dintre profesioniști din domeniul sănătății și deținuți ar trebui să asigure furnizarea de îngrijiri echivalente deținuților, în comparație cu populația neincarcerată.
- Personalul din prima linie ar trebui să beneficieze de o pregătire regulată cu privire la subiectele de sănătate mintală.
- O evaluare aprofundată a deținuților la primire, în special în cazul deținuților tineri și a femeilor, este recomandată ca măsură de prevenire a suicidului.
- Ar trebui găsite soluții în ceea ce privește nevoile de îngrijire paliativă ale deținuților în vârstă, cu echipe multidisciplinare care pun preț pe respect, empatie și compasiune, dar și pe securitate.

Va multumesc pentru atentie!

Contact

Flavia Hurducas

flavia.hurducas@hospice.ro

Erasmus+

www.menace-project.org

MenACE

Mental Health, Aging and
Palliative care in European
Prisons